

Cap on va Catalunya?

JOAQUIM BOIXAREU

AVUI, 21 de maig del 2008

Des d'una institució com FemCat (Fundació Privada d'Empresaris) se'ns fa difícil valorar cap a on va Catalunya. Potser trobaríem més raonable preguntar-nos: cap a on voldríem que anés Catalunya? Tampoc tenim cap fórmula màgica que ens ho digui, ni cap estudi concret, sinó més aviat tenim la impressió que al nostre país ningú ha definit una estratègia a llarg termini, és a dir, no hi ha un full de ruta clar que indiqui cap a on volem anar. En el món empresarial això seria impensable. En canvi, en una qüestió tan rellevant com el futur de tot un país, tenim la impressió que no es planifica més enllà de les properes eleccions a la vista.

Cap a on voldríem, per tant, que anés Catalunya? Davant d'aquesta incògnita, fa un any i mig la nostra fundació va decidir portar a terme un viatge de benchmarking a un país que considerem com a referent: Finlàndia. Aquest tipus d'iniciatives són molt habituals en el món empresarial: quan vols millorar el teu producte o vols ser més competitiu en els teus processos de producció, has d'invertir en recerca i innovació a la teva empresa, però també és molt útil saber què fa la teva competència més directa. Amb la visita d'una àmplia delegació de patrons a Finlàndia, volíem conèixer com aquest país havia resolt una situació de crisi econòmica molt forta a principis dels anys 90, quan amb la caiguda de l'antiga Unió Soviètica va perdre una part important dels seus mercats. Des de llavors fins ara, en poc més de deu anys, Finlàndia va fer un salt espectacular i es va convertir en un dels països més competitius del món segons tots els rànquings internacionals.

El nostre objectiu era conèixer quina havia estat la fórmula, a fi d'extreure'n conseqüències positives aplicables a Catalunya. Sota els conceptes bàsics del long term (actuacions a llarg termini), focus (mesures concretes) i trust (confiança entre els agents públics i privats), a principis dels anys 90 Finlàndia va decidir prioritzar tres grans polítiques: la internacionalització, la innovació i la recerca, i l'educació. L'efecte continuat de l'esforç en aquests tres camps (independentment de canvis de governs i Parlament), ha convertit aquest país en un dels més avançats del món en molt poc temps. Ha passat de ser una economia amb un alt grau de dependència econòmica d'un sol mercat, a ser una de les més internacionalitzades del món (Finlàndia només suposa, per exemple, el 2% del total de les vendes de Nokia); a invertir quasi un 4% del seu PIB en R+D+I, i a figurar en el número 1 del rànquing PISA que mesura la preparació dels estudiants.

Aquesta experiència va ser molt instructiva per a FemCat. Ens va fer pensar que, malgrat les diferències culturals entre els finlandesos i els catalans, l'exercici que aquell país va fer podria ser un bon exemple a seguir a casa nostra. Perquè, estem davant d'una crisi econòmica que demani mesures excepcionals, com les que van haver de posar en marxa els finlandesos? Pensem que no, malgrat els problemes que actualment està patint el sector immobiliari. Catalunya té un teixit industrial sòlid, que ha fet un esforç d'internacionalització importantíssim aquests últims anys. Pensem que el més intel·ligent és aprofitar les nostres potencialitats i no caure en el discurs pessimista. Cal reprendre el discurs industrial al nostre país, perquè la indústria aporta treball qualificat i també perquè genera un potent sector serveis al seu voltant.

Ara ens cal guanyar confiança, tenir ambició i una autoestima més alta. Perquè tenim la primera matèria més important al segle XXI: la nostra gent. És una societat, la catalana, que ha estat capaç de crear dues de les escoles de negocis més prestigioses del món, que compta amb metges, esportistes d'elit, científics, economistes, restauradors, etc. de primer nivell internacional. Podríem, per tant, seguir l'exemple finlandès, no només aplicant les prioritats que ells van decidir implantar a llarg termini, sinó també actuant de comú acord els agents públics i privats. Ells ho han fet i amb èxit, en un curt període de temps. Per què no ho intentem nosaltres?